

staar paa et yderst lavt Standpunkt, at de særlig udbannede Kræfter, som det gælder om at have til Raadighed ved Fremstillingen af kunstindustrielle Frembringelser, endnu kun ere til Stede i Amerika i forholdsvis meget ringe Antal og som følge deraf ere yderst kostbare; at Kvinden — der herhjemme jo i mange Tilfælde med stor Dugtighed og Føi et yderst ringe Væderlag yder et meget væsentligt Bidrag til Fremstillingen af Kunsthaandværkets Frembringelser — næsten i forsvindende Grad, kan jeg gerne sige, finder Anvendelse i Industriens Tjeneste i Amerika, den Uro og Higen efter noget nyt, som gør sig gældende i alle Forhold derovre, og som gør, at Arbejderen sjælden finder Noget Sted, men snart forsøger sig saa med det ene saa med det andet, samt at der i Amerika ogsaa i de bredere Lag er en stærkt voksende Trang til Stede til at omgive sig med kunstindustrielle Frembringelser, og af Prisniveauet, der paa alle Omraader jo er langt højere end herhjemme, vil det ses, at der her er Betingelser til Stede for en Import navnlig af saadanne Artikler som ere Produktet af Haandens og Mændens Værning, der bære Præget af kunstnerisk Udbannelse i Forbindelse med teknisk manuel Hærdighed, og ved hvis Frembringelse Maskinen kun spiller den aldeles underordnede Rolle, samt at disse Betingelser, selv om de ved Mac-Kinley Bill'en indførte høje Toldsatser tages i Betragtning, ere bedre her end de fleste andre Steder i Verden.

Paa den anden Side har Tilvirkningen af den Slags Artikler jo netop i de senere Aar taget et betydeligt Opsving her hjemme, ikke alene hvad Kvantiteten angaar, men særlig i Kvalitet, og ved det fra alle Sider anerkendte Standpunkt, som danske Pianoer, Lüksusmøbler, Sølvsmedearbejder og finere Metalarbejder nu i en lang Række har kunnet hævde, ved de store Fremskridt, der saa vel i kunstnerisk som teknisk Henseende er sket paa det keramiske Omraade, ved den Udvikling navnlig i Retninger af kunstvævede Sager, som Tekstilindustrien i den nyere Tid har taget, ved hvilken det er af særlig Interesse at lægge Mærke til, hvorledes denne Industri i flere Retninger synes at skulle udvikle sig til en Husindustri, der ved Haandværkens Hjælp frembringer en Mængde forskelligartede Genstande, og ved de i den nyere Tid fremstaende Fabrikationer af Gyldeulæder, Lyskæminasfort, Kartoneret Papir m. m. er der stort Bevis for, at der herhjemme er mange af de Faktorer til Stede, som danne Grundlaget for Produktionen af en Mængde forskelligartede kunstindustrielle Genstande. Og ses der saa nærmere paa Arten af Kunsthaandværkets Frembringelser her hjemme, viser det sig, at den overvejende Del af, hvad der produceres, netop er saadanne Sager, som i Amerika stattes højt og betales godt.

Det er dog ikke alene Frembringelser af kunstindustriell Natur, som efter min Formening ville kunne finde et Marked i Nordamerika, for Indførelsen af Artikler af storindustriell Natur er der sikker ogsaa Mulighed for. Stater man saaledes Blikket paa Thingvallaliniens Udsørselslister, vil det ses, at der paa disse findes opført betydelige Kvanta Cement og Maltekstrakt. Cementen er imidlertid fra Sverige og Maltekstrakten fra Thyland; disse Artikler maatte sikkerlig ogsaa kunne indføres til Amerika, om de vare af dansk Afstammning. Overalt paa de amerikanske Jærnbåner træffes svenske Sikkerheds-tændstikker; danske Tændstikker, der med Held have optaget Konkurrencen med de svenske paa andre overøstse Markeder, maatte sikkerlig ogsaa kunne finde Afsetning i Amerika. Eksempelvis kan jeg ogsaa anføre, at danske Handfæstind over England have fundet Vej til Amerika, og vil Importen af disse sikkerlig kunne foretages betydelig. Og som Forholdet stiller sig for Handfæstindenes Vedkommende er det sikkerlig ogsaa for andre Industriartiklers.

Paa en lignende Maade, som Forholdene stille sig for Afsetningen til Nordamerika af Frembringelser af kunstindustriell Natur, stille de sig ogsaa for Kunstens, kun at Produktionen af Kunstværker i Amerika endnu mindre end af kunstindustrielle Frembringelser staar i Forhold til Begæret, og at Priserne som følge deraf ere meget høje.

Al Agerbrugets Frembringelser finder der jo stadig en betydelig Indførsel af dansk Blomstaalksrod Sted til Amerika, Hvidtaal har jo ogsaa været en hidtil voksende Indførselsartikel dertil i 1890 indførtes alene 1,964 Tons med Thingvallaliniens Skibe foruden betydelige Kvanta med andre Skibe; men hvorledes Forholdene ville stille sig for denne Artikel efter Mac-Kinley Bill'ens Indførelse, er jo vanskeligt at danne sig en begyndt Mening om; endvidere har jo uformentlig Hvi i en Række været en ret betydelig Indførselsartikel dertil. Af ny Eksporartikler til Amerika paa Landbrugets Omraade tror jeg kun at kunne pege paa rødt dansk Maltebæg, ikke fordi jeg anser denne Race for bedre passende for amerikanske Forhold end de, der for Tiden habes derovre, men fordi den Higen efter nyt, der gør sig gældende i alle Forhold, gør det endog mere end sandsynligt,